

VEM ÄGER RÄTTEN TILL VÅRA RESURSER?

Sverige har klarat sig förhållandevis bra igenom de stora ekonomiska kriserna som drabbat världen. Vårt land ses som ett bra land att leva i och vi har hög standard inom många områden, bland annat välfärd. Hur kan det komma sig? Vad är det som har format Sverige och Norden? Vad är det som gör att det ser ut som det gör? En anledning till att vi är så rika är att vi har god tillgång på naturresurser. Vad innebär det här för oss idag? Vilka konflikter och problem kan uppstå i samband med användandet av olika naturresurser? Hur är vår välfärd och arbetsmarknad kopplad till våra naturresurser?

Skriv en **argumenterande och reflekterande text** där du resonerar kring **för-och nackdelar** med den **näring** du valt. Utgå från följande punkter:

- Berätta kortfattat om den naturresurs du valt (skog, malm eller vattenkraft).*
- Beskriv naturresursen och människans behov av den, utifrån olika perspektiv.*
- Var bor människorna i förhållande till naturresursen?*
- Hur många är beroende av naturresursen för sin sysselsättning?*
- Hur stor betydelse ska vi lägga vid samernas traditionella rätt till marken?*
- Vilken betydelse har FN:s konvention om ursprungsbefolkning?*
- Vilka lösningar finns det som är hållbara ur ekologisk, ekonomisk eller social synvinkel?*

Ni kommer att skriva på lektionstid i programmet exam.net, det innebär att ni bara kan skriva under lektionstid. Texten ska vara klar **sista SO-lektionen vecka 15** (8B & 8D på torsdag, 8A på fredag).

VIKTIGA ORD OCH BEGREPP SOM DU GÄRNA KAN ANVÄNDA:

ändliga och oändliga resurser

välfärd

välfärdssamhälle

arbetstillfällen

minoritetsskydd

förnybara bränslen

biobränslen

passivt motstånd

civil olydnad

positiv särbehandling

diskriminering

urfolk (ursprungsbefolkning)

ratificera

ekologisk/social/ekonomisk hållbarhet

Tänk på att gärna använda **RUBRIK** och **underrubriker**. Använd dig av en karta för att visa och beskriva. Diagram kan också förstärka budskapet i din text. Kartor och diagram lämnar du in i pappersform.

MATRIS TILL RESONERANDE UPPGIFT

Framgår det av texten vilka konflikter som finns i användandet av naturresursen?	<i>Ja, enkelt förklarat och du växlar perspektiv i viss utsträckning.</i>	<i>Ja, med utvecklade resonemang och du växlar perspektiv i förhållandevis stor utsträckning.</i>	<i>Ja, med välutvecklade resonemang och du växlar perspektiv i stor utsträckning.</i>
Framgår det av texten hur vi kan få ett hållbart samhälle?	<i>Ja, enkelt förklarat.</i>	<i>Ja, mer utvecklade förklaringar, på individ eller samhällsnivå.</i>	<i>Ja, välutvecklade och väl underbyggda förklaringar, på både individ och samhällsnivå.</i>
Finns orsak och verkan med i texten?	<i>Ja, enkelt beskrivet (i ett led)</i>	<i>Ja, mer utvecklade förklaringar i två led och med fler orsaker eller konsekvenser.</i>	<i>Ja, komplext förklarat eller med olika förklaringsmodeller (ex en ekonomisk eller naturvetenskaplig modell)</i>
Ger exempel på olika lösningar på hur vi kan använda våra naturresurser och kan resonera kring dessas för- och nackdelar?	<i>Ja, få lösningar eller utan resonemang</i>	<i>Ja, flera lösningar och några olika för-och nackdelar</i>	<i>Ja, flera lösningar och välutvecklade resonemang om för-och nackdelar med dessa</i>
Är lösningarna på hållbarhetsproblemen väl underbyggda?	<i>Ja, det är ett rimligt förslag som är enkelt underbyggt.</i>	<i>Ja, lösningarna är förslag som finns i debatten och de underbyggs med exempel.</i>	<i>Ja, alla lösningar är vetenskapligt underbyggda förslag och källor anges.</i>
Använder du kartor, bilder och diagram för att förstärka ditt budskap?	<i>Ja, enstaka kartor/bilder/diagram stärker budskapet till viss del.</i>	<i>Ja, flera kartor/bilder/diagram stärker budskapet till förhållandevis stor del.</i>	<i>Ja, flera kartor/bilder/diagram stärker budskapet till stor del.</i>
Har du använt olika begrepp så att ditt resonemang förtydligas?	<i>Ja, flera ämnesbegrepp som förtydligar resonemanget.</i>	<i>Ja, flera ämnesbegrepp som förtydligar och/eller fördjupar resonemanget.</i>	<i>Ja, flera ämnesbegrepp som förtydligar och fördjupar resonemanget.</i>

